

Ścieżka Miasta / skrytka 7

Czym Byczyna stoi?

Nim Byczyna stała się sławna jako ośrodek edukacyjny, od zarania była miastem handlowym. Niestety znacznie więcej zachowało się nazwisk nauczycieli i duchownych – szukaj o tym informacji w innej skrytce - niż kupców i rzemieślników z czasów tradycji jarmarcznej. By jednak utwierdzić się co do dawnej świetności Byczyny również jako ośrodka handlowego, warto przyjrzeć się kilku przesłankom.

Na, nomen omen, bogate, tradycje handlowe wskazują legenda założycielska Miasta (o niej przeczytasz gdzie indziej), nazwa Miasta wskazująca miejsce gdzie hoduje się i wypasa byki oraz wzmianka o jatkach wołowych znajdujących się na Wzgórzu Krzyżowym. Wiadomo też, że targi oraz jarmarki odbywały się tutaj już na pewno w XII wieku, bo osada wtedy miała status "ville Polonicalus". Nie zachował się dokument potwierdzający, że w XV wieku Byczyna była już miastem lokowanym na prawie magdeburskim. Świadczy o tym jednak odcisk pieczęci przedstawiający mury z basztami oraz napis S.[igillum] Burgensium czyli "pieczęć miejska" - więcej o niej przeczytasz w innej skrytce. Wiadomo także, że wtedy miała przywilej piwowarski. Lokacja na prawie magdeburskim dawała także przywilej prowadzenia handlu i organizacji jarmarków, przywileje celne oraz prawo składu. Czy Byczyna posiadała prawo składu – mówiące, że kupcy przejeżdżający przez miasto musieli wystawić w nim swój towar – nie wiadomo, należy jednak założyć, że również tak.

Lokalizacja miasta również nie jest przypadkowa, biorąc pod uwagę tzw. przymus drożny, czyli prawo nakazujące karawanom kupieckim poruszać się po określonych szlakach wiodących od jednego miasta do kolejnego i od jednej komory celnej do kolejnej. Miasto zostało ulokowane w niezwykle dogodnym miejscu, na styku Śląska Dolnego, Górnego oraz Polski. Granicę śląską wyznaczała tak zwana Przesieka, czyli pas nieprzebytej puszczy, pozostałością którego jest Las Kluczowski na północ od Byczyny. Granica z Państwem Polski biegła wzdłuż Prosny. Należy założyć, że wschodnio-

zachodnia orientacja bram Byczyny związana jest z przebiegiem szlaku solnego, który wiódł wiódł suchymi wzniesieniami od Wrocławia, Oleśnicy, Kluczborka przez Byczynę, Wieluń i dalej do Krakowa i Wieliczki. Drugi szlak jaki przebiegał przez Wzgórze Krzyżowe to szlak wiodący od Kluczborka w stronę granicy na Prośnie.

Również układ miasta z rynkiem o powierzchni jednej morgi wskazuje na handlowe przeznaczenie tego głównego placu w mieście, przez który wiodły odnogi głównych traktów oraz do którego pod kątem prostym odchodziły uliczki dzielące wąskie parcele zabudowane domami kupców. Kolejnym dowodem na to, że Byczyna kwitła jako miasto z przywilejami handlowymi, lokowane na prawie magdeburskim, jest fakt, że w średniowieczu zarządzana była przez burmistrza i radę miejską oraz wójta i ławników, o których przeczytasz w innej skrytce na Ścieżce Miasta.